Світлана Хільчук

ПРОБЛЕМА МОВЛЕННЄВОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Мовленнєвий розвиток у дітей в умовах родинного виховання є одним з головних завдань дошкільної освіти. В період переходу на навчання дітей із шестирічного віку особливого значення набуває забезпечення загальної мовленнєвої підготовки до школи не тільки в дошкільних навчальних закладах, але й в родинному оточенні.

У державній національній програмі «Освіта» (Україна XXI століття) у розділі «Родинне виховання» зазначено: «Сім'я несе повну відповідальність за розвиток, виховання й навчання своїх дітей» [1, с. 18].

Про роль мови в сімейному вихованні дитини висловлювали велети педагогічної думки: К. Ушинський, І. Огієнко, С. Русова, Г. Ващенко, В. Сухомлинський.

Так, Ушинський К. вважав, що навчання дітей рідної мови має три мети: розвинути в них дар слова, ввести їх у свідоме володіння скарбами рідної мови і досягти засвоєння законів цієї мови [5].

Відома українська громадська, культурно-освітницька діячка і педагог С. Русова зазначала, що мовленнєвий розвиток дитини починає формуватися в родині на базі рідної мови [4].

Особливу увагу рідній мові приділяв І. Огієнко. Він наголошував на ролі сім'ї в мовленнєвому вихованні [2].

Творче використання спадщини велетів педагогічної думки дозволяє вирішувати складні проблеми мовленнєвого розвитку та виховання в цілому. Тому великого значення набуває саме мовленнєвий розвиток дитини та мовленнєва підготовка в родині. Вона є кінцевим результатом мовленнєвого розвитку і виявляється в загальній культурі спілкування. Оскільки набуті вміння і навички культури спілкування в дошкільному віці забезпечують подальше успішне навчання та розвиток в цілому, це зумовлює посилену увагу до мовленнєвого розвитку як складової загальної підготовки до школи. А. Богуш, М. Вашуленко, О. Савченко, Є. Симерницька, Л. Калмикова розглядають мовленнєву підготовку дитини до школи не лише як достатню вікову поінформованість у широкому колі життєвих проблем, але й передбачають цілу комплексну характеристику мовленнєвої діяльності та створення соціально-педагогічних умов для розвитку у близькому оточенні.

Розвиток культури мовленнєвого спілкування на основі формування мовленнєвої діяльності обумовлює як загальну, так і спеціальну мовленнєву підготовку.

Список використаних джерел:

1. Державна національна програма «Освіта» (Україна XXI століття). – К., Райдуга, 1994. – 61 с.
2. Огієнко І. Наука про рідномовні обов'язки громадян / І. Огієнко. – К.,

Обереги, 1994. – 123 с.
3. Методика розвику рідної мови і ознайомлення з навколишнім у дошкільному закладі / [Богуш А. М., Орланова Н. П., Зеленко Н. І., Лихолєтова В. К.]. – К., 1992. – 413 с.
4. Русова С. Вибрані педагогічні твори : у 2-х кн. / Русова С. ; [за ред. Э. І. Коваленко ; упоряд., передм., прим. Э. І. Коваленко, І. М. Пінчук]. – К. : Либідь, 1997. – Кн. 1. – 272 с.
5. Ушинський К. Д. Вибрані педагогічні твори : в 2 т. / К. Д. Ушинський. – К. : Рад. школа, 1983. – Т. 1: Теоретичні проблеми педагогіки. Людина як предмет виховання. – 1983. – 488 с.